

FJERNVARME I STATKRAFT

Presentasjon Naturvernforbundet , 25. september 2011 – Willy Berdahl

Statkraft
PURE ENERGY

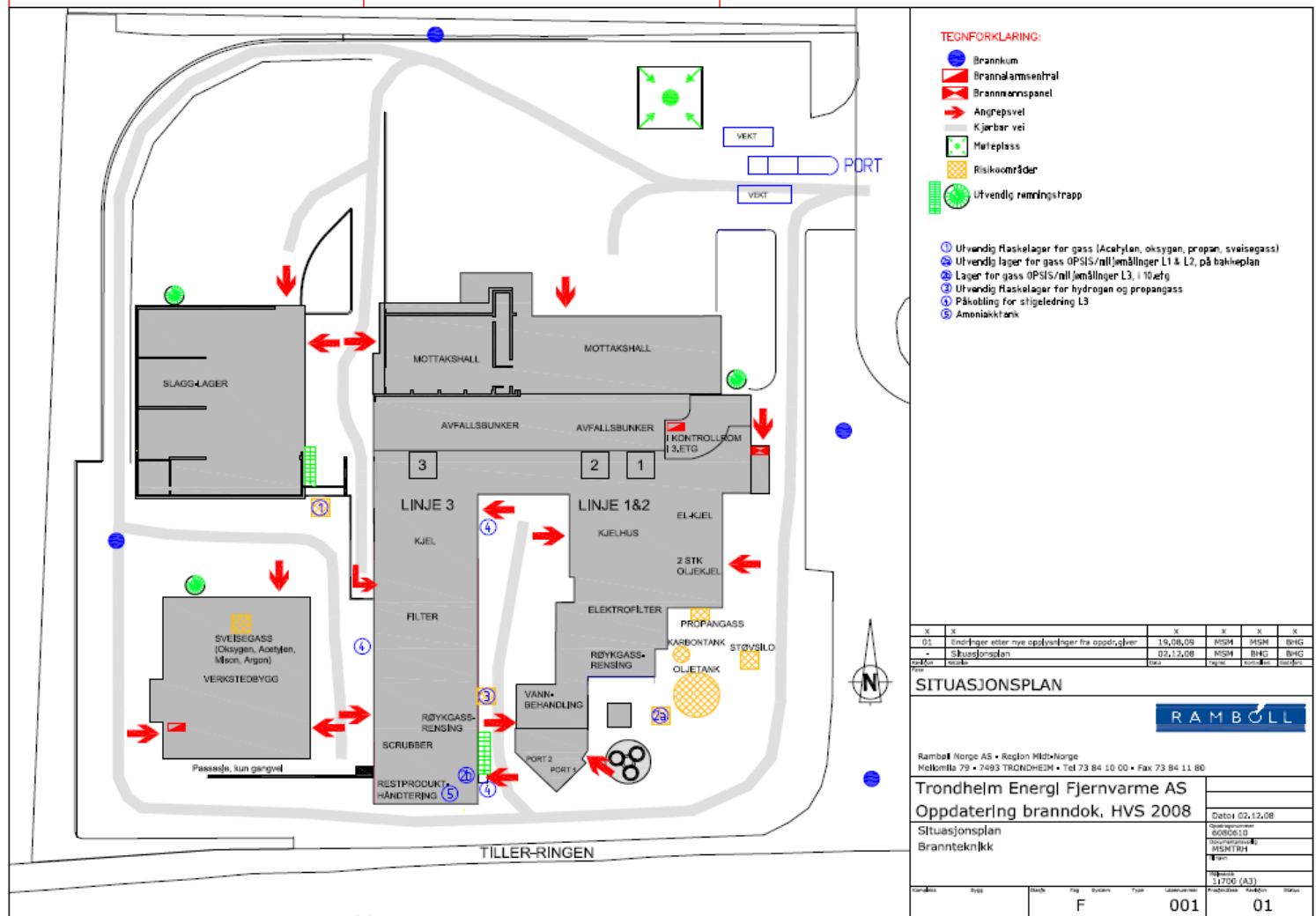

HMS

- > Ved brannalarm skal alle gå til møteplass, veiebu. Unntatt er nødvendig personell i kontrollrom.
- > Påbudt verneutstyr (vernesko, hjelm, hørselvern, bekledning) skal benyttes under arbeide ute i anleggene.
- > Besøkende skal ledsages i anlegget.
- > Besøkende skal benytte vest med høy synlighet og hjelm.
- > Alle skal gjøre seg kjent med rømningsveier ut fra anlegget

HEIMDAL VARMESENTRAL, SITUASJONSPLAN

1.

**Mål og
prioriterte tiltak**

2.

Fjernvarme

3.

**Fjernvarme i
Statkraft**

VI GIR VERDEN MER REN ENERGI

NR. 1 INNEN FORNYBAR I EUROPA

90% FORNYBAR ENERGI

264 KRAFT- OG FJERNVARMEVERK

60 TWh KRAFT-PRODUKSJON

3200 ANSATTE.. ...I OVER **20** LAND

STRATEGISKE FOKUSOMRÅDER

Fleksibel produksjon og markedsoperasjoner I Europa

Internasjonal vannkraft

Vindkraft

Fjernvarme

Småkraft

FJERNVARME

Ambisjon: Styrke posisjonen som ett av Norges to største selskaper innen fjernvarme og videreutvikle eksisterende anlegg i Sverige.

Vårt utgangspunkt:

Total varme- og kjøleproduksjon er 920 GWh, hvorav 560 GWh i Norge.

Strategisk rasjonale:

Fjernvarme er attraktivt på grunn av forventet vekst i det norske markedet innen avfalls- og biobasert fjernvarme. Vår kompetanse bidrar til verdiskaping innen dette området.

PRIORITERTE TILTAK; FJERNVARME

- > Opprettholde høy tilgjengelighet kombinert med kostnadseffektivt vedlikehold**
- > Gjennomføre lønnsomme utvidelser av eksisterende anlegg i Norge og Sverige**
- > Vokse innen nye konsesjonsområder i Norge gjennom prosjektutvikling og oppkjøp .**
- > Gjennomføre FoU – aktiviteter for å optimere brenselssammensetning, redusere kostnader og utslipp av CO2**

1.

**Mål og
prioriterte tiltak**

2.

Fjernvarme

3.

**Fjernvarme i
Statkraft**

FJERNVARME – HVA ER DET?

OPPBYGGING AV FJERNVARMELEVERANSEN

Retur fjernvarme inn
til varmesentral.
Temperatur mellom
55 – 75 grader

Varmesentral

Her tilføres fjernvarmevannet
energi enten
fra avfallsforbrenning, deponigass,
biobrensel
Elektrisitet, LNG, LPG eller olje

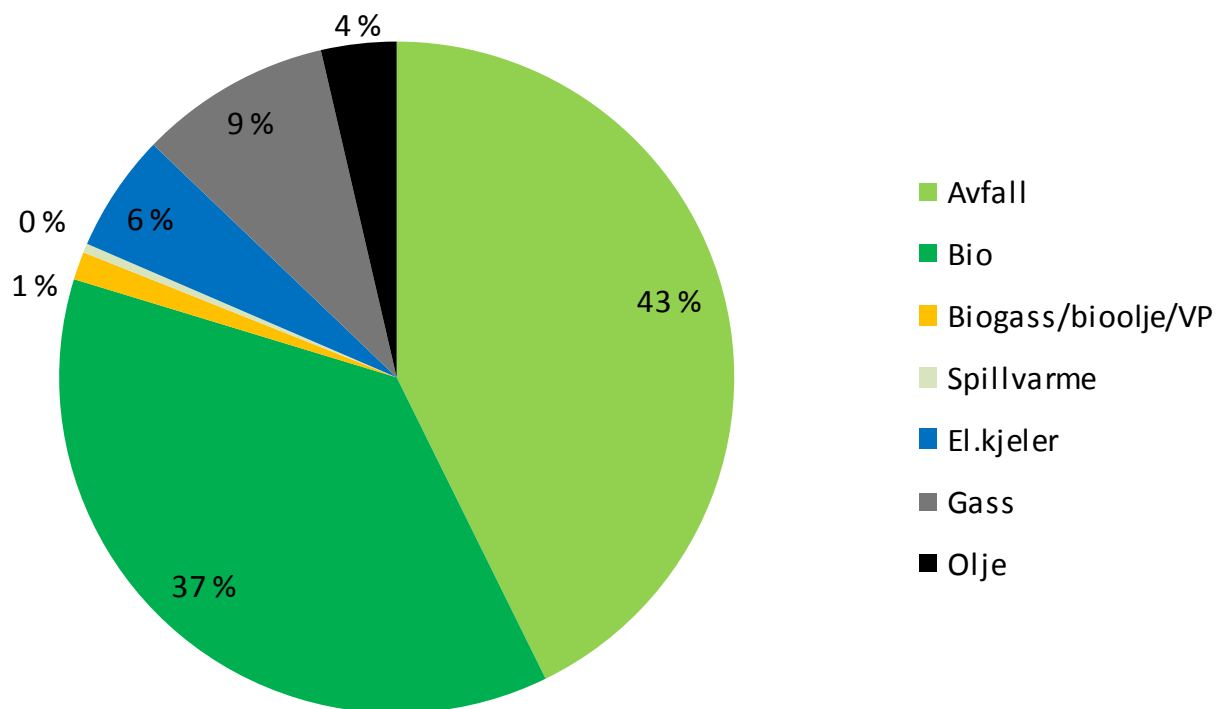
Tur fjernvarme ut til
kunde. Temperatur
mellom 95 – 120
grader

Sirkulasjonspumpe
fjernvarmenett

Kunder

Her avgis energi til kunden alt etter
dens behov

BRENSELMIX

--> Avfall og bio viktigste energikilder

--> Mål om 90 % fra fornybare energikilder

STATKRAFT VARME

- > Utbyggingen av fjernvarme i Trondheim startet i 1982
- > 8000 private boliger og 650 næringsbygg og offentlige bygg bruker fjernvarme i Trondheim
- > Fjernvarmeforsyning i Klæbu
- > Fjernvarmen dekker ca 33% av oppvarmingsbehovet i Trondheim
- > Ca 110 ansatte (Norge og Sverige)

FJERNVARMEBYEN TRONDHEIM

550 GWh varme, 12 GWh kjøling
11 varmesentraler, 175 km ledningsnett

Grunnlastproduksjon (Nye fornybare energikilder)

Avfallsenergi	70 MW
Biobrensel	9 MW
Deponiggass/Biogass	3 MW
Varmepumpe	1 MW
Sum	83 MW

Topplastproduksjon og effektreserve

Elektrokjeler	85 MW
Oljekjeler	50 MW
Naturgass (LNG)	30 MW
Propangass (LPG)	50 MW
Sum	215 MW

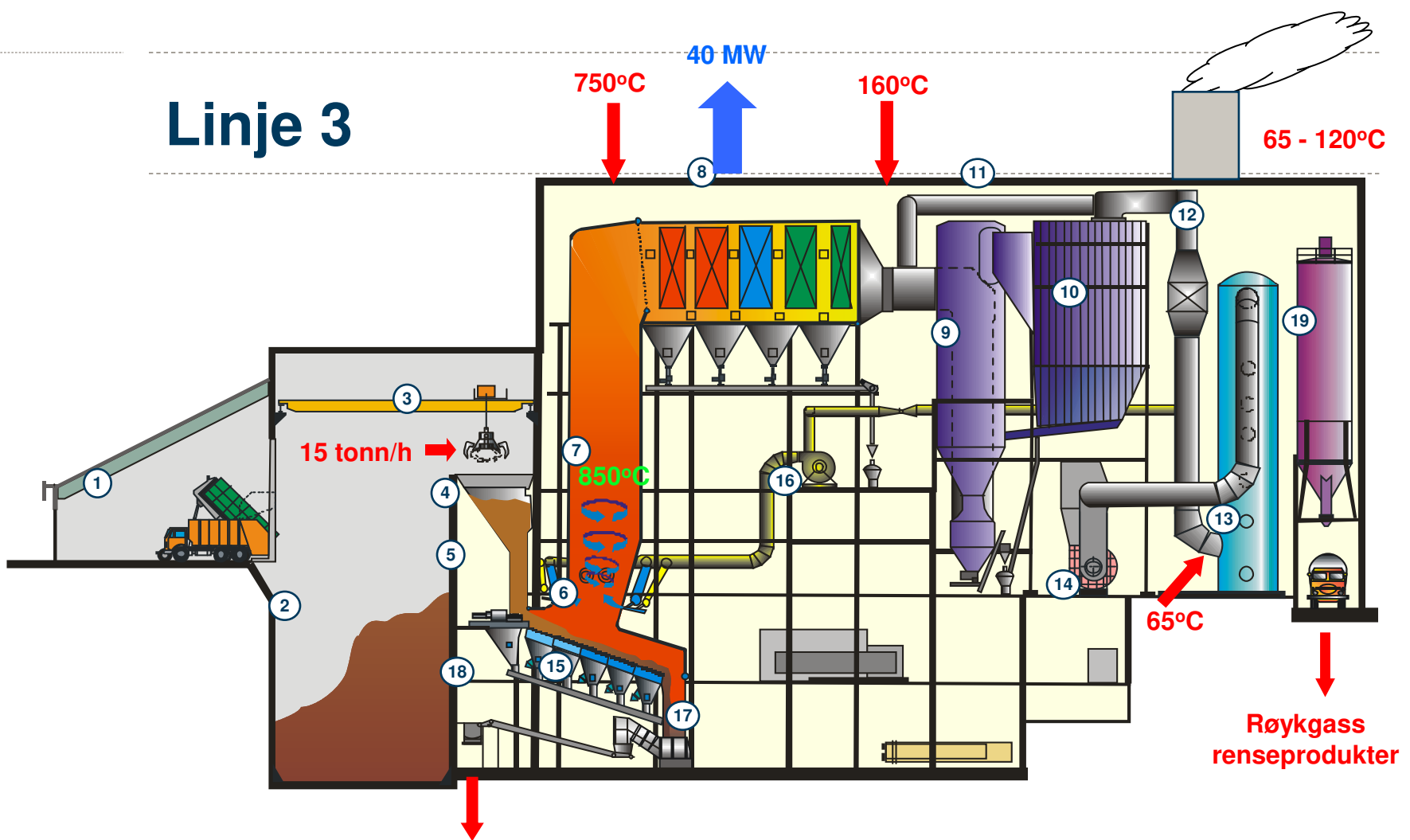

HEIMDAL VARMESENTRAL

- > Tre linjer for avfallsforbrenning
- > Linje 1 og Linje 2 fra 1985
  - Våt røykgassrensing
  - Vannrenseanlegg for å behandle avløpsvann fra vasketårn
- > Linje 3 fra 2007
  - Semi-tørr røykgassrensing
  - Ikke utslipp til vann

Linje 3

1 Mottakshall	Bunnaske	8 Hetvannskjøl	15 Primærluftsystem
2 Avfallsbunker		9 Reaktor	16 Røykgass resirkulasjon
3 Avfallskran		10 Posefilter	17 Slagutmater
4 Innmatingsstrakt		11 By-pass kanal	18 Transportbånd for slagg
5 Doseringsstøter		12 Economiser	19 Silo for støv og flyveaske
6 Forbrenningsrist		13 Scrubber	
7 Sekundærkammer		14 Røykgassvifte	

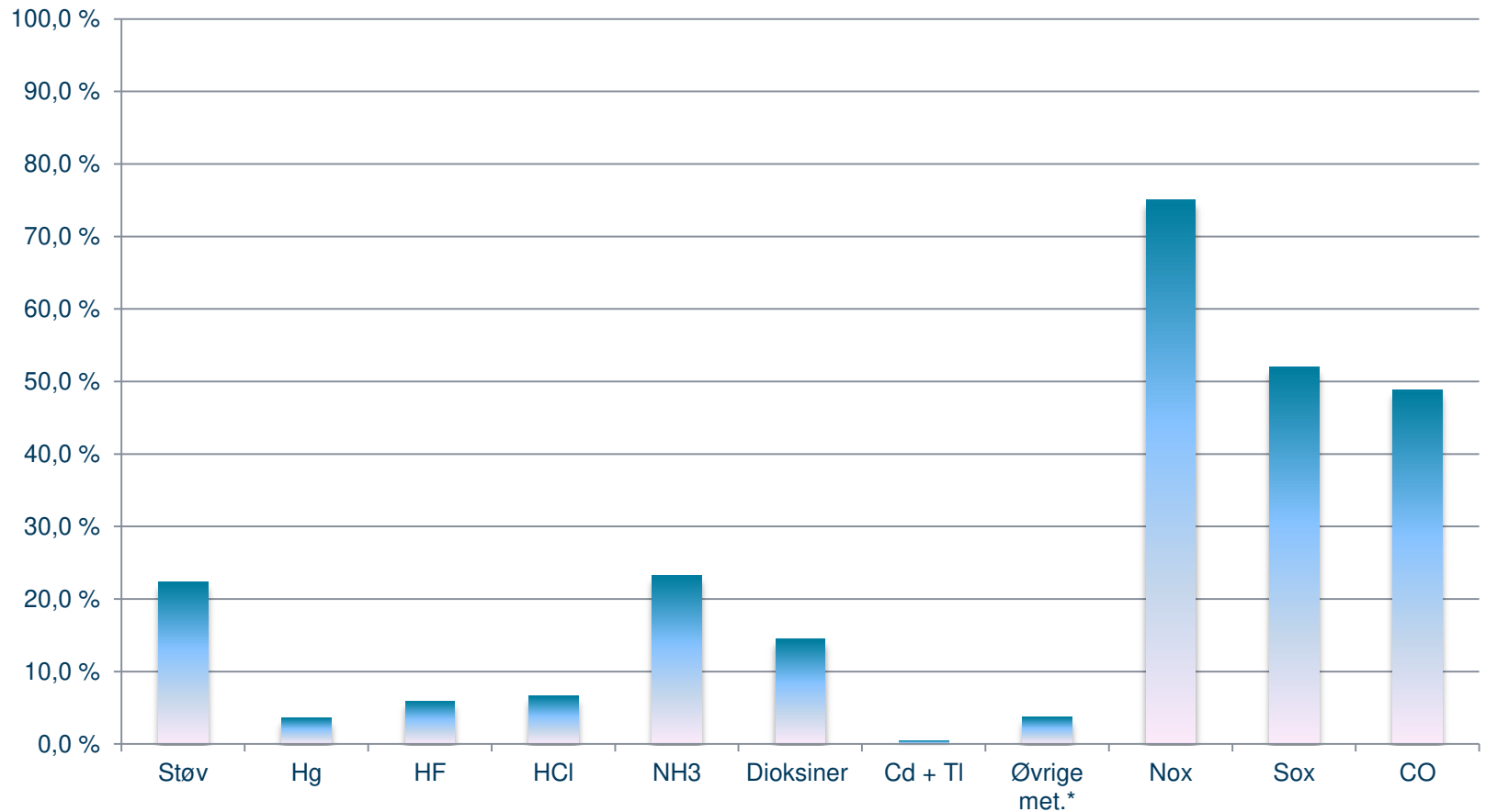

UTSLIPP TIL LUFT

EMISJONSGRENSER FOR UTSLIPP TIL LUFT							
Parameter	Krav ¹⁾ (maksimale konsentrasjoner)		Kontrollmålinger			Driftsinstrumenter for kontinuerlige målinger	
	24 timers middel mg/Nm ³	½ times- middel mg/Nm ³	Måle- Frekvens	Antall prøver/ analyser pr måling	Midlings tid pr. prøve minimum	Logge- frekvens minimum	Midlingstid pr. reg.
Totalt støv	10	30	Årlig	kont.	1 time	30 min	24 timer
Hg	0,03		2 x årlig	4	1 time		
Cd + Tl	0,05		2 x årlig	4	1 time		
Pb+Cr+Cu+Mn+ Sb+As+Co+ Ni+V+Sn	0,5		2 x årlig	4	1 time		
CO	50	100	Årlig	kont.		2 min	1/2 time
HF (uorg.fluorid)	1	4	Årlig	kont.	1 time		
HCl (uorg.klorid(g))	10	60	Årlig	kont.	1 time	30 min ³⁾	24 timer
TOC	10	20	Årlig	kont.	1 time	30	24 timer
NO _x (NO ₂)	200 ²⁾	400 ²⁾	Årlig	4	1/2 time	5 min	1/2 time
NH ₃	10		Årlig	4	1 time		
SO _x (SO ₂)	50 ⁴⁾	200	Årlig	kont.	1 time	30 min	24 timer
Dioksiner	0,1 ⁵⁾		2 x årlig	3	3 timer		

Tabell 2. Konsesjonskrav ved utslipp til luft (Definisjoner og prosedyrer beskrevet i kap. 10)

UTSLIPP FRA HEIMDAL VARMESENTRAL 2010

* Sb, As, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, Ni, V, Sn

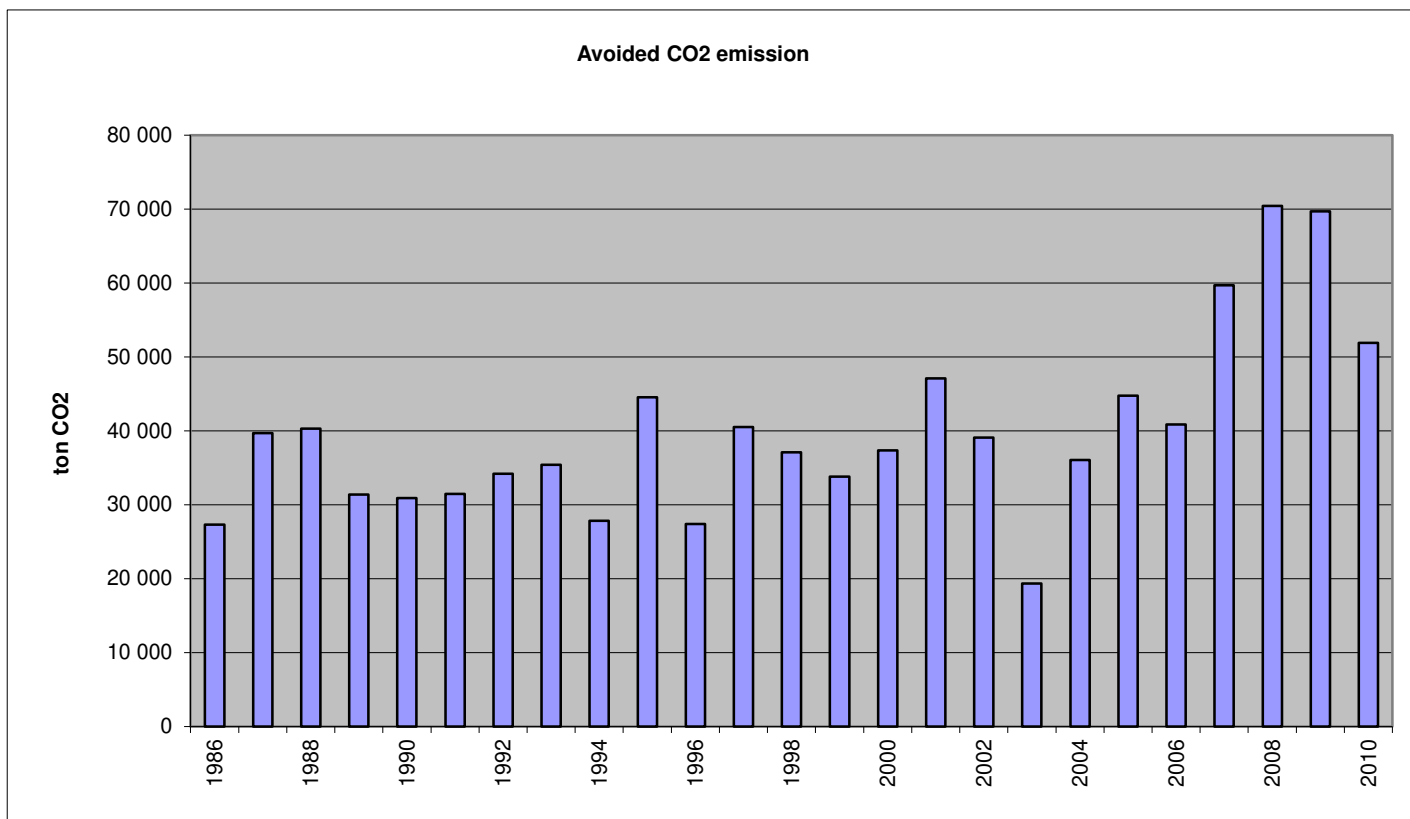
FJERNVARME, EN POSITIV MILJØSATSING

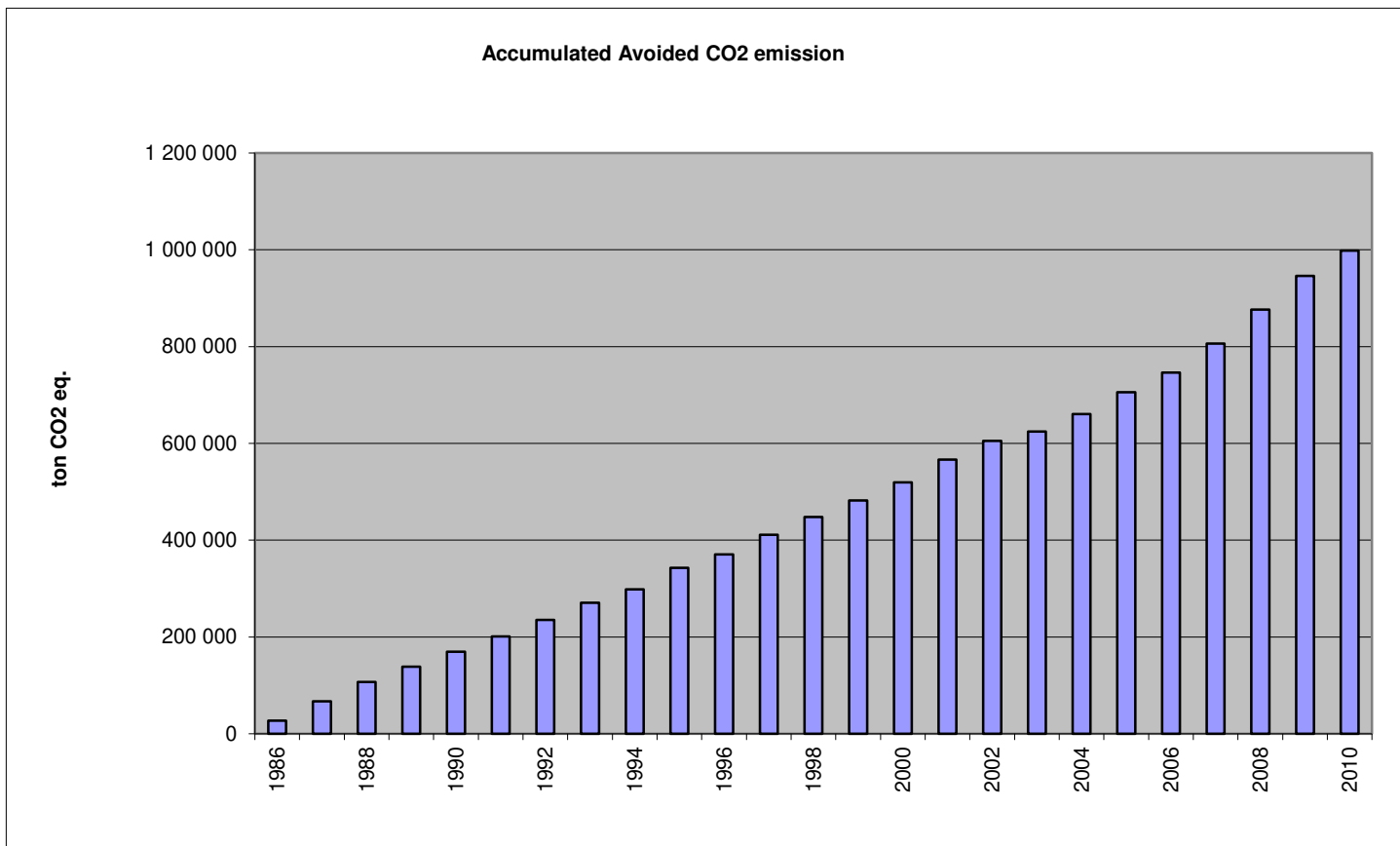
- > Fjernvarme erstatter små oljefyringsanlegg
- > Bioenergi erstatter bruk av olje og elektrisitet til oppvarming
- > Høy pipe sikrer best mulig spredning og dermed bedre lokal luftkvalitet
- > Lokale oljekjeler med lav skorstein gir usynlige, men betydelige utslipp lokalt

REDUSERT CO2-UTSLIPP

Beregnet ut fra kundens alternative energibruk. Trondheim

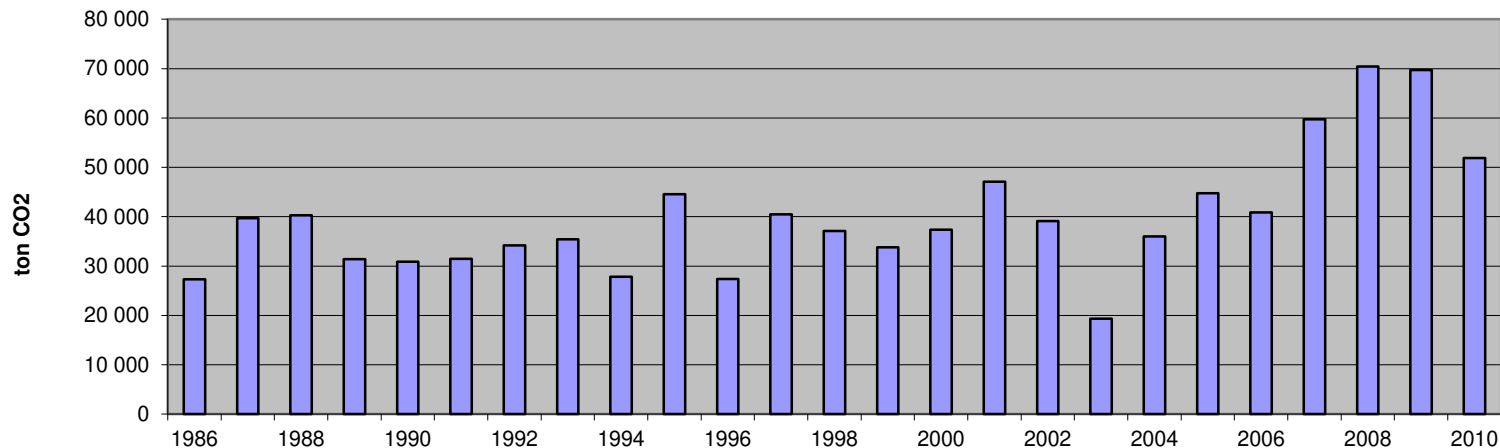

AKKUMULERT REDUSERTE CO2- UTSLIPP

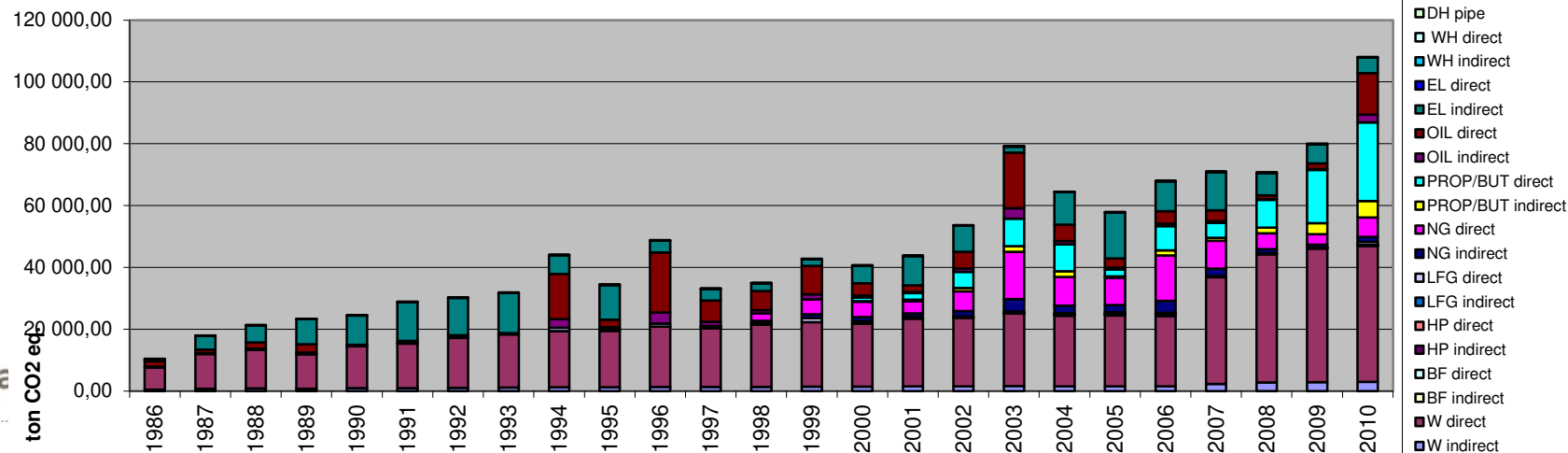

REDUSERTE UTSLIPP I FORHOLD TIL ENERGIKILDE

Avoided CO2 emission

Global warming potential, total heating system

1.

**Mål og
prioriterte tiltak**

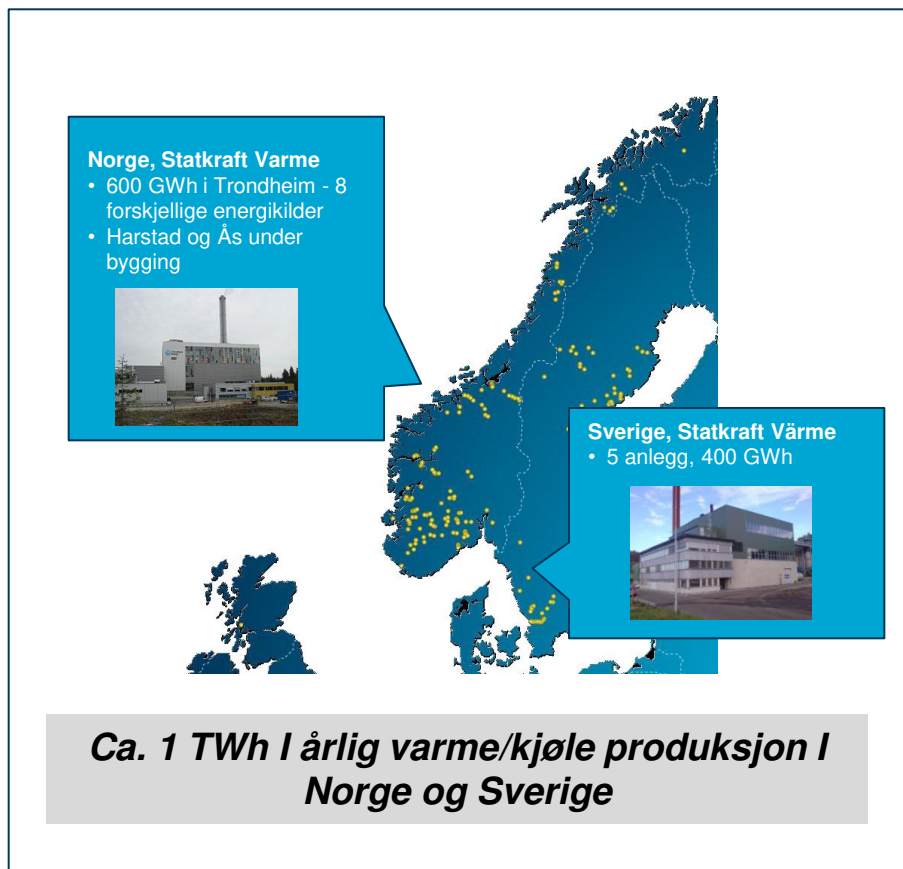
2.

Fjernvarme

3.

**Fjernvarme i
Statkraft**

FJERNVARME

Noen nøkkeltall

- 1 TWh varme/kjøleproduksjon
- 1 GWh elproduksjon
- 20 varmesentraler
- 3 kjølesentraler
- 9 energikilder
- 300 km distribusjonsnett
- 4500 kunder
- 109 ansatte

STARTET I TRONDHEIM I 1983

FJERNVARMEBYEN TRONDHEIM

550 GWh varme, 12 GWh kjøling
11 varmesentraler, 175 km ledningsnett

Grunnlastproduksjon (Nye fornybare energikilder)

Avfallsenergi	70 MW
Biobrensel	9 MW
Deponiggass/Biogass	3 MW
Varmepumpe	1 MW
Sum	83 MW

Topplastproduksjon og effektreserve

Elektrokjeler	85 MW
Oljekjeler	50 MW
Naturgass (LNG)	30 MW
Propangass (LPG)	50 MW
Sum	215 MW

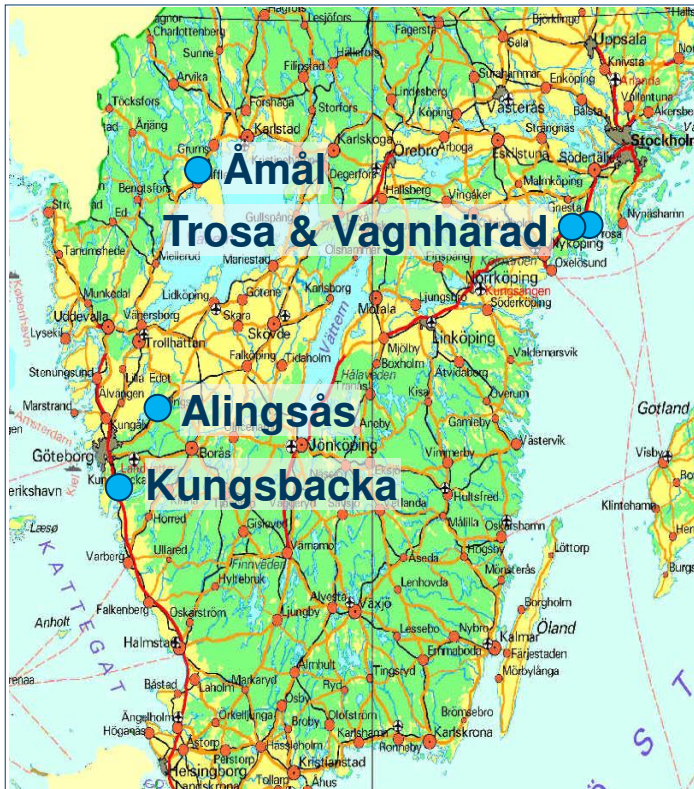

+ 5 SVENSKE ANLEGG i 2008

STATKRAFT VÄRME

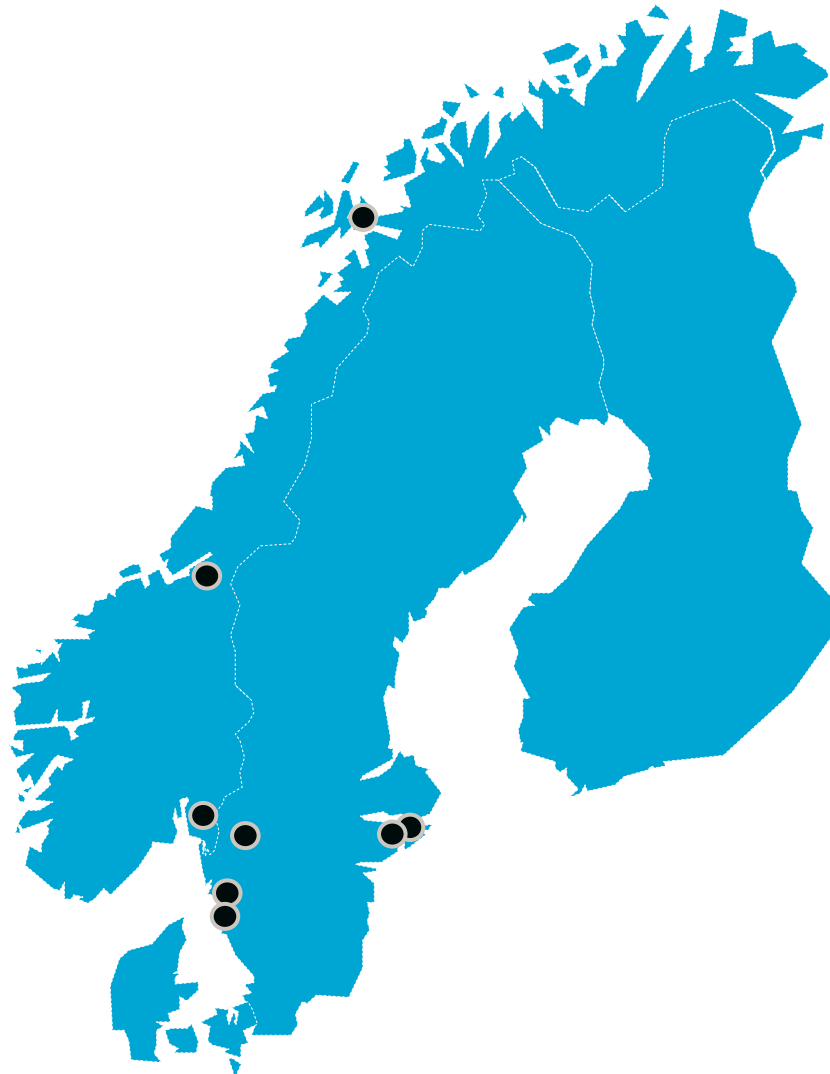

- > Omsettnig: ca 208 Mkr
- > Produksjon 2010: 417 GWh
- > Antall lokasjoner: 5 stk
- > Antall anlegg: 9 stk

+ HARSTAD, ÅS, OG NY KAPASITET i 2009 - 2011

UTVALGTE AKTIVITETER

- > Tilknytning av kunder/år
  - 25 – 30 GWh, 17 km ny ledning i 2011
- > Ny produksjonskapasitet
  - Harstad; 80 – 90 GWh, 200 MNOK
  - Ås; 60 GWh, 200 MNOK
- > Utvidelse av produksjonskapasitet
  - Åmål, 16 MW olje, 8 MW bio, 40msek
  - Trosa; 6 MW bio, 10 MW olje, 60 msek
  - Kungsbacka, 25 MW olje, 11 msek
- > Konvertering til bioolje
  - Økt fornybar produksjon og økonomisk gevinst

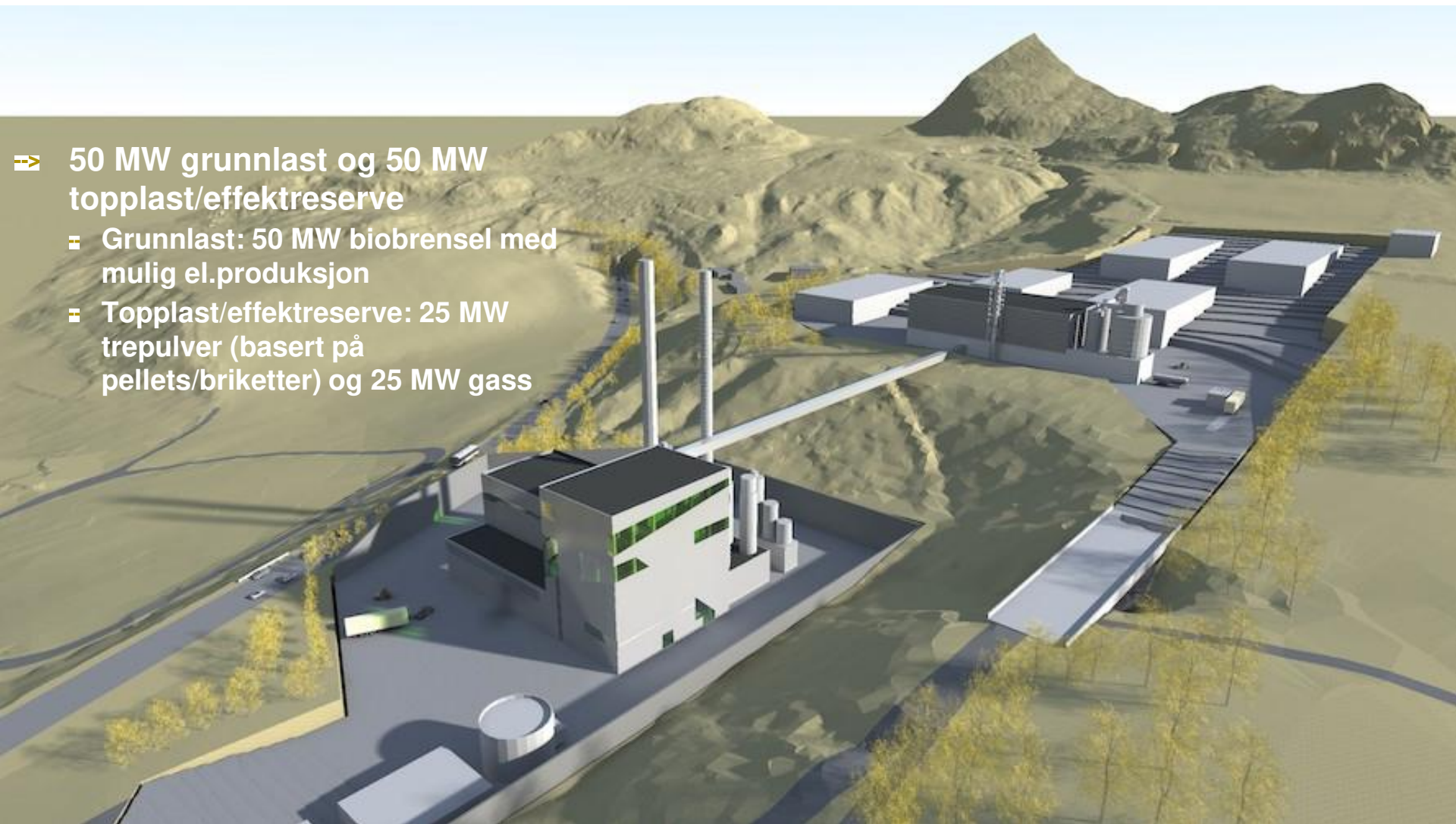
PROSJEKT RANHEIM ENERGISENTRAL

100 MW NY FJERNVARMEPRODUKSJON

- ⇒ 50 MW grunnlast og 50 MW topplast/effektreserve
  - ▣ Grunnlast: 50 MW biobrensel med mulig el.produksjon
  - ▣ Topplast/effektreserve: 25 MW trepulver (basert på pellets/briketter) og 25 MW gass

---

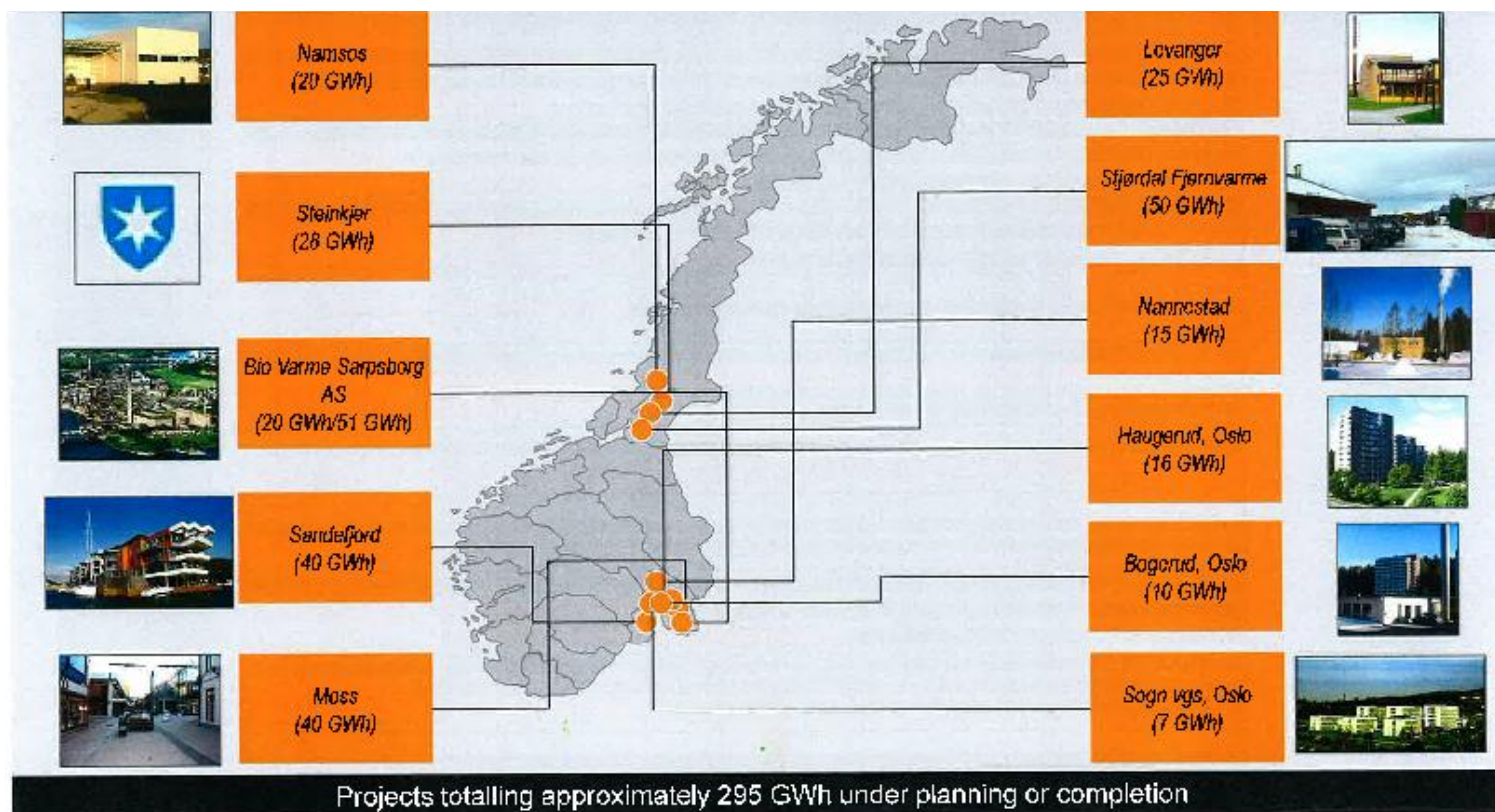
+ BIO VARME

ANLEGG I PORTEFØLJEN

- > Fra 77 GWh/år i 2010 til om lag 200 GWh/år i 2020
- > Bio Varme AS solgte sin eierandel (40 %) i Bio Varme Sarpsborg AS høsten 2010

REN ENERGI

